

**UCHWAŁA NR RGK.0007.98.2020
RADY GMINY BIAŁE BŁOTA**

z dnia 29 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota na lata 2021-2025"

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r., poz. 713 i poz. 1378) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4, art. 110 ust.10, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz. 1876), w związku z art. 6 ust.1 i ust. 2 pkt 1, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218 i poz. 956), uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota na lata 2021 - 2025", w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

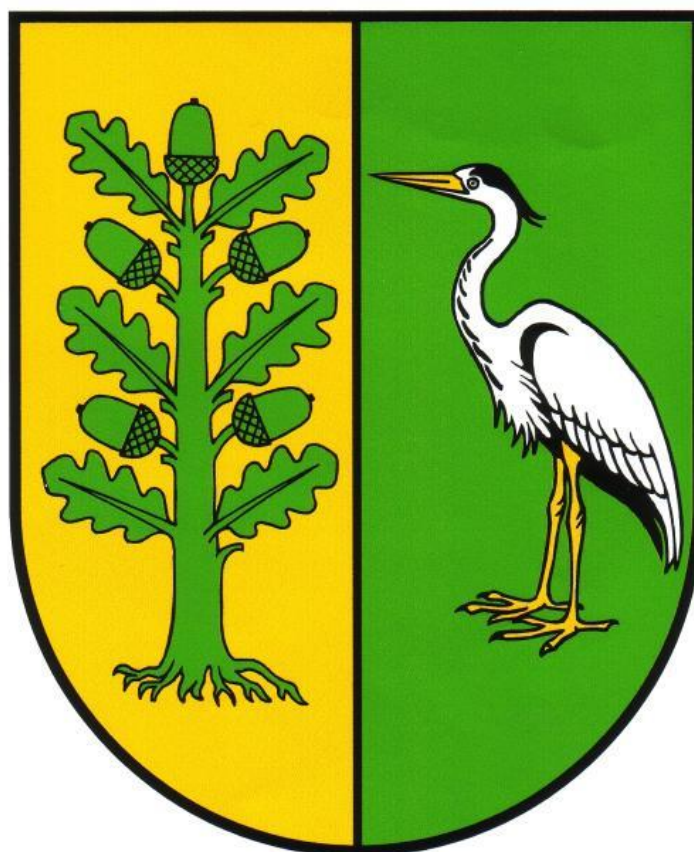
§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Białe Błota

Jacek Grzywacz

Załącznik do uchwały Nr RGK.0007.98.2020
Rady Gminy Białe Błota
z dnia 29 grudnia 2020 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota
na lata 2021 – 2025**

Białe Błota, 2020 r.

Spis treści:

I.	Wstęp i definicja przemocy w rodzinie	3
1)	Definicja przemocy w rodzinie	4
2)	Formy przemocy w rodzinie	5
3)	Typy przemocy w rodzinie i źródła ich powstawiania	6
4)	Fazy przemocy w rodzinie i reakcje osoby doświadczającej przemocy	7
5)	Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego	9
6)	Zadania Grup Roboczych	10
7)	Podstawa prawna	10
8)	Nowelizacja przepisów prawa	11
II.	Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Białe Błota	14
III.	Cel główny i cele szczegółowe programu	22
IV.	Prognozowane efekty	27
V.	Zakończenie	29

I. Wstęp i definicja przemocy

Przemoc występuje wszędzie i jest zachowaniem, które poniża, ogranicza wolność, narusza prawa i powoduje psychiczne i fizyczne cierpienie drugiej osoby. Przemoc jest przestępstwem i nie ma usprawiedliwienia dla jej stosowania, ponieważ nikt nie ma prawa krzywdzić drugiego człowieka. Podstawową komórką społeczną jest rodzina. Rodzina w warunkach każdego społeczeństwa stanowi podstawową i wszechstronną formę życia społecznego, zaspokajającą podstawowe potrzeby ludzkie. To w rodzinie każdy człowiek przeżywa najważniejszy okres kształtujący między innymi jego system wartości, osobowość czy pogląd na świat. Z uwagi na powyższe dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko miłości, opieki, bezpieczeństwa, akceptacji oraz przede wszystkim schronieniem przed złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru, zagrożenia, poniżenia, lęku i cierpienia. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i narastającym, dlatego ważne jest podejmowanie interdyscyplinarnych działań zmierzających do zmniejszenia skali tego zjawiska. Przyczyny stosowania przemocy mogą być bardzo różne. Mogą wynikać z braku więzi emocjonalnych i przemocy w domu rodzinnym a także z frustracji, stresu, z zaburzeń psychicznych, z uzależnienia a również z ubóstwa. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie.

Niestety przemoc w rodzinie w wielu środowiskach nadal traktowana jest jako temat wstydlivy i upokarzający. Jednak od kilku lat rzeczywistość w tym zakresie zmienia się. Sprawily to nowe narzędzia i procedury zmierzające do skutecznej ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Dzięki kampaniom społecznym zwiększyła się również świadomość środowiska lokalnego o zjawisku przemocy. Zjawisko to ma charakter interdyscyplinarny i leży ono w kręgu zainteresowania przedstawicieli różnych środowisk: pracowników socjalnych, policjantów, asystentów rodziny, psychologów, socjologów, prawników i innych¹. Specjalnie utworzone zespoły interdyscyplinarne i grupy robocze opracowują indywidualny plan pomocy. Współpracujące ze sobą służby podejmują działania, które mają na celu przeciwdziałanie przemocy i niesienie niezbędnej pomocy. Główną ideą zespołów interdyscyplinarnych jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą rodzinie. Dlatego też utworzenie zespołu interdyscyplinarnego jest najlepszą formą przeciwdziałania w przypadku przemocy w rodzinie. Stworzenie obszaru współpracy nie tylko łagodzi bariery komunikacyjne między

---

¹ K. Stanek, Praca socjalna z osobą lub rodziną z problemem przemocy, Warszawa 2014, s. 19-20

instytucjami, podnosi efektywność pracy oraz społeczne zaufanie do kompetencji instytucji pomagających.

1. Definicja przemocy

Przemoc domowa, zwana też przemocą w rodzinie, to „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody.”²

„Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie stanowi się, co następuje:

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;*
- 2) zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie;*
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.*

*Przemoc w rodzinie - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”*³

*„Różnorodność przejawów zjawiska przemocy, jak i jego niejasność pojęciowa sprawiły, że w ciągu ostatnich trzydziestu lat było wiele prób zdefiniowania przemocy. Zwykle definicje te biorą pod uwagę trzy podstawowe kryteria: rodzaj zachowania, intencje oraz skutki.”*⁴

W takim to kontekście Irena Pospiszyl nazwała przemocą „wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w osobistą wolność jednostki lub przyczyniającej się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczającej poza społeczne zasady wzajemnych relacji”⁵. Światowa Organizacja Zdrowia formułuje definicję przemocy jako „celowe użycie siły fizycznej,

² A. Nowakowska, Dziecko – ofiara domowej przemocy, [w:] Patologie naszych czasów, red. A. Drażek, E. Drażek, Białystok 2007, s. 22

³ Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 956)

⁴ Tamże, s.12.

⁵ Tamże, s.14

zagrożające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu, lub przeciwko grupie, lub społeczeństwu, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie i śmierć, ból fizyczny, zaburzenie rozwoju lub deprawację”.

2. Formy przemocy w rodzinie

„Przejawy złego traktowania drugiego człowieka nie mają żadnych granic i dotyczą jednostek w każdym przedziale wiekowym. Przynoszą cierpienie, a ich konsekwencji można doświadczać przez całe życie. Najczęściej opisywane formy przemocy to: przemoc fizyczna, psychiczna i emocjonalna, wykorzystywanie seksualne oraz zaniedbywanie.”⁶

Jadwiga Mazur zaproponowała własną klasyfikację rodzajów przemocy w rodzinie:

przemoc fizyczna – nieprzypadkowe obrażenia poniesione w wyniku przemocy ze strony sprawcy, z którym ofiara pozostaje w relacji bliskości. Stosowanie przymusu z użyciem przewagi fizycznej do podejmowania decyzji i działań niewygodnych i krzywdzących w odczuciu ofiary. Przykłady: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni lub innych niebezpiecznych narzędzi, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, wyrzucanie z samochodu, gaszenie papierosa na osobie, nieudzielanie koniecznej pomocy,

przemoc psychiczna – poniżanie i upokarzanie. Pozbawianie ofiary osobistej mocy, izolowanie i narzucanie własnego sądu, pozbawianie środków służących do właściwego funkcjonowania fizycznego i psychicznego. Przykłady: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie bezprawnych gróźb np. zabiję cię, szantażowanie zabójstwem, przekonywanie o swojej bezkarności,

przemoc seksualna – nadużycie i wykorzystanie seksualne, gwałt. Definiowana jest, jako *„wymuszanie kontaktów o charakterze seksualnym wbrew woli danej osoby, a także kontynuowanie aktywności seksualnej bez jej zgody, gdy nie jest w pełni świadoma lub gdy obawia się odmówić”⁷,*

⁶ J. Mazur. Przemoc w rodzinie teoria i rzeczywistość. Warszawa 2002, s.37-38

⁷ W. Badura-Madej, A. Dobrzyńska-Mesterhazy „Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia” Kraków 2000, s, 15

zaniedbanie fizyczne – brak należytej opieki, w tym lekarskiej. Wszelkie zaniedbania fizyczne ofiary,

zaniedbania psychiczne – różnego rodzaju formy odrzucenia, obojętność, nieokazywanie pozytywnych uczuć, lekceważenie emocjonalne, lekceważenie psychicznych potrzeb ofiary (w tym materialnych, niezbędnych do właściwego funkcjonowania),

nadopiekuńczość – działania sprawcy dążące do ograniczenia właściwego rozwoju ofiary poprzez formy nadopiekuńczości, pozbawiające je prawidłowego rozwoju psychicznego oraz doprowadzające do jej okaleczenia psychicznego i fizycznego.⁸

Ze względu na temperaturę przemocy, czyli gwałtowność jej przejawów, Jerzy Melibruda wyróżnił przemoc spontaniczną (gorącą) oraz instrumentalną (chłodną).

Przemoc gorąca rodzi się furii, która jest wynikiem frustracji i niemocy i jest erupcją skumulowanych i niemożliwych do powstrzymania uczuć gniewu i wściekłości. Tego rodzaju przemoc naładowana jest złością gniewem i agresją. *„Towarzyszą jej bogate formy ekspresji: krzyki, głośne wyzwiska, rękoczynny, impulsywne zachowanie, gwałtowne zadawanie bólu i jest łatwo zauważalna. Zwykle pojawia się nagle i stosunkowo szybko mija. Przemoc fizyczna towarzysząca „przemocy gorącej” jest zachowaniem celowym, powodującym uszkodzenie ciała.*

***Przemoc chłodna** to często realizowany wzór zachowań wcześniej wyuczony w domu rodzinnym. Może być narzędziem w akcie zemsty, którą sprawca uważa za usprawiedliwioną, lub działaniem dla czyjegoś dobra, zgodnie z własną filozofią lub religią, bywa też odbiciem autorytarnych stosunków panujących w rodzinie. Sprawca działając według swoistego „programu działania”, zapisanego w jego umyśle, odbiera ofierze poczucie własnej wartości. „Ten rodzaj przemocy sprawia wrażenie spokojniejszej, ale skrywa silne emocje, które są tłumione i kontrolowane.” „Pokrzywdzeni uważają ten rodzaj działań sprawcy za bardziej dolegliwy niż przemoc gorąca. Porównują ją do pajęczej sieci, której nie widać, ale która oplata i paraliżuje.”⁹*

3. Typy przemocy w rodzinie i źródła ich powstawania

W rodzinie wyodrębniono kilka typów przemocy:

- dwa typy przemocy, której sprawcami są dorośli (przemoc wobec małżonka, przemoc wobec dziecka);

---

⁸ J. Mazur. Przemoc w rodzinie teoria i rzeczywistość. Warszawa 2002, s.39-40.

⁹ Tamże, s.55-57

- dwa typy przemocy, której sprawcami są dzieci (przemoc wobec rodziców, przemoc wobec rodzeństwa);
- jeden typ, w której sprawcami mogą być dorośli i dzieci (przemoc wobec osób w podeszłym wieku).¹⁰

Źródła biologiczne to cechy charakteru, odpowiedni temperament oraz mikro uszkodzenia układu nerwowego.

Źródła psychologiczne to jakość kontroli nad własnymi emocjami, frustracje, pozbawienie potrzeb, odpowiednie postawy i wizje świata.

Źródła środowiskowe to załatwianie różnych spraw przy użyciu przemocy.

Inne źródła to substancje chemiczne (np. alkohol, narkotyki) powodujące osłabienie do samokontroli lub pobudzenie agresywne.¹¹

4. Fazy przemocy w rodzinie i reakcje osoby doświadczającej przemocy

Każde działanie pomocowe dla ofiar przemocy, czy dla sprawcy, będzie skuteczne tylko wtedy gdy zmieni się nastawienie społeczeństwa co do samego zjawiska. W tym celu należy konsekwentnie podważać ciągle jeszcze funkcjonujące mity na temat przemocy domowej, takie jak: klapsy nie są przemocą, prawdziwa przemoc zdarza się rzadko, przemoc występuje tylko w środowiskach patologicznych, ofiara przemocy zwykle ma to, na co zasłużyła, niektóre ofiary lubią być bite czy przemoc jest chwilowa utratą kontroli nad sobą.¹²

Problem przemocy w rodzinie dotyczy praktycznie wszystkich i od nas samych tak naprawdę zależy bardzo dużo. Wystarczy nie przechodzić obojętnie obok ludzkiego cierpienia i dostrzegać to, co dzieje się obok. „Musi się zmienić mentalność społeczna, ludzie powinni przestać godzić się na krzywdzenie słabszych i bezbronnych.”¹³

W 1979 roku psycholog Lenore E. Walker w swojej książce „Przemoc wobec kobiet”, przedstawiła wyniki badań kobiet które doznały przemocy. Opisy stały się podstawą do wyodrębnienia syndromu kobiety poddanej przemocy i ustalenia cyklu bicia.

Faza pierwsza to narastanie napięcia i agresywności sprawcy.

¹⁰ Tamże, s.60

¹¹ V. Kwiatkowska -Darul: Przemoc w rodzinie i w szkole, Toruń 2001, s.73

¹² I. Pospiszyl: Razem przeciw przemocy, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 1999, s.19-26

¹³ V. Kwiatkowska-Darul: Przemoc w rodzinie i w szkole, Toruń 2001, s.100

Sprawca przemocy jest coraz bardziej rozdrażniony, ma o wszystko pretensje, szuka zaczepki, zaczyna prowokować kłótnie, częściej sięga po alkohol. Ofiara stara się tę sytuację opanować. Pojawiają się u niej różne dolegliwości (ból głowy, żołądka, bezsenność). Wpada czasem w stan odrętwienia lub silnego niepokoju. Czasami prowokuje akcję aby rozładować ten stan silnego napięcia i mieć to już za sobą.

Faza druga to faza gwałtownej przemocy.

Dochodzi w niej do wyładowania złości, sprawca ogarnięty furią dopuszcza się różnych form przemocy. Ofiara doznaje zranień fizycznych i psychicznych, stara się uspokoić sprawcę i chronić siebie. Ogarnia ją na przemian złość, lęk, przerażenie, wstyd i bezsilność. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji, np. policji.

Faza trzecia to pojednanie, nazywana fazą miodowego miesiąca.

W tej fazie wszystko się zmienia. Partner staje się opanowany, szuka wytłumaczenia, usprawiedliwienia i okazuje skruchę. Przeprasza, obiecuje poprawę i znów staje się podobny do tego mężczyzny, jakiego kobieta pokochała. „Partnerka zaczyna wierzyć, że to, co się stało, było jakimś incydentem, który się więcej nie powtórzy. Faza ta jednak przemija i przemoc zaczyna się na nowo i jest ona gwałtowniejsza i dłuższa. Z czasem mamy do czynienia z miodowymi tygodniami, a później tylko z miodowymi dniami. Cykle te pozwalają na utrwalenie się przemocy w rodzinie, ponieważ gdyby przemoc trwała ciągle, to kobieta najprawdopodobniej nie wytrzymałaby tego i szukała skuteczniejszej interwencji. Osoby doznające przemocy na wiele sposobów próbują sobie radzić z przemocą partnera. Rozmawiają z nimi, chcąc wzbudzić poczucie winy i uzyskać przyrzeczenie, że więcej tego nie zrobi. Odwołują się do miłości, moralności i opinii otoczenia. Próbują straszyć sprawców, np. policją, opuszczeniem domu lub rozwodem, jednak groźby te rzadko są spełniane. Kolejnym sposobem radzenia sobie z przemocą jest ukrywanie się i uciekanie z domu. Metoda ta jest skuteczna gdy faktycznie, a nie chwilowo, oddziela ofiarę od sprawcy. Zdarza się też obrona aktywna, która jest bardzo niebezpieczna gdyż powoduje nasilenie przemocy. Żadna z tych metod nie powstrzyma aktów przemocy. Potrzebne jest zdecydowane i konsekwentne przeciwstawienie się i wsparcie z zewnątrz.¹⁴

---

¹⁴ V. Kwiatkowska -Darul: Przemoc w rodzinie i w szkole, Toruń 2001, s.73-74

5. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Ustawodawca zobowiązał wójtów, burmistrzów i prezydentów miast do powołania Zespołów Interdyscyplinarnych. Zadaniem własnym gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który ma zawierać:

- ❖ Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- ❖ Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- ❖ Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- ❖ Tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

Działania Zespołu mają wspierać rodziny doświadczające przemocy pracą interdyscyplinarną. Zespół Interdyscyplinarny jest elementem gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Można powiedzieć, że jest on narzędziem systemowej współpracy, która powinna być oparta na podejściu wielopłaszczyznowym, pozwalającym szeroko przyglądać się zjawiskom społecznym i inicjować zmiany społeczne.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z art. 9a pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wchodzi przedstawiciele:

- ❖ jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- ❖ gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- ❖ Policji,
- ❖ oświaty,
- ❖ ochrony zdrowia,
- ❖ organizacji pozarządowych,
- ❖ kuratorzy sądowi,
- ❖ przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej,
- ❖ w skład zespołu mogą wchodzić także prokuratorzy.¹⁵

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego określa art. 9b pkt.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Należą do nich:

---

¹⁵ Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 956)

- ❖ *„integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów,*
- ❖ *diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,*
- ❖ *podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,*
- ❖ *inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,*
- ❖ *rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,*
- ❖ *inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.”¹⁶*

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół może tworzyć grupy robocze. Skład grupy roboczej nie różni się znacząco od składu Zespołu. Są to przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, jak również kuratorzy sądowi, przedstawiciele żandarmerii wojskowej, przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Zadania Grup Roboczych

Zadania Grupy Roboczej określa art. 9a pkt 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Należą do nich:

- ❖ *„opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie*
- ❖ *monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,*
- ❖ *dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.”¹⁷*

7. Podstawa prawna

- ❖ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 2009, Nr 114 poz. 946).
- ❖ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz.821),

---

¹⁶ Tamże

¹⁷ Tamże

- ❖ Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 956),
- ❖ Ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020r. poz.1876),
- ❖ Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1492),
- ❖ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 Nr 209 poz. 1245).
- ❖ Projekt Krajowego Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021, którego celem głównym jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce.
- ❖ Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z dnia 8 lipca 2015 r.)

8. Nowelizacja przepisów prawa

Wchodząca w życie w dniu 30 listopada 2020 r. ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 956) wprowadziła zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Kodeksie postępowania cywilnego, dotyczące postępowania zobowiązującego sprawcę przemocy do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z ofiarą przemocy. Nowelizacja przepisów dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, obok ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i Kodeksu postępowania cywilnego, obejmuje również przepisy ustawy o Policji, ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i Kodeksu wykroczeń.

Kluczową zmianą w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218), jest zmiana brzmienia przepisu art. 11a. Po wejściu w życie nowelizacji w dniu 30 listopada 2020 r. otrzymuje on brzmienie, zgodnie z którym, jeżeli członek rodziny wspólnie zajmujący mieszkanie swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta tą przemocą może żądać, aby sąd, właściwy według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.) o postępowaniu nieprocesowym, zobowiązał go do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (art. 11a ust. 1 ww. ustawy).

Ponadto w przepisie art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dodany został ust. 3a, zgodnie z którym w skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzić będą także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową. W konsekwencji tej zmiany dodany zostanie w przepisie art. 9a ww. ustawy – ust. 11a, zgodnie z którym w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową, stosujących przemoc w rodzinie, w skład grup roboczych mogą wchodzić także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej.

Konsekwencją nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w Kodeksie postępowania cywilnego w części pierwszej w księdze drugiej w tytule II po dziale I dodaje się dział Ia w brzmieniu (nowe przepisy k.p.c. od art. 5602 do art. 56012 – Sprawy o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia). Zgodnie z nowym przepisem art. 5603 § 1 k.p.c., wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia będzie mógł być złożony na urzędowym formularzu, którego wzór i sposób udostępniania określił Minister Sprawiedliwości w odrębnym rozporządzeniu (art. 5603 § 2 k.p.c.). Wniosek ten będzie może złożyć osoba dotknięta przemocą. Po złożeniu wniosku sąd orzeknie w sprawie po przeprowadzeniu rozprawy (art. 5604 § 1 k.p.c.). Po rozpatrzeniu wniosku, w przypadku jego uwzględnienia – orzeknie nie tylko o nakazie opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy, ale także jego bezpośredniego otoczenia lub też zakaże zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazując obszar lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc w rodzinie obowiązana będzie zachować (art. 5607 § 1 k.p.c.). Postanowienie o zobowiązaniu osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazaniu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia będzie skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia (art. 5607 § 2 k.p.c.).

INNE NAJISTOTNIEJSZE ZMIANY:

❖ Ustawa o Policji

- **art. 15a** Funkcjonariusz Policji ma prawo zatrzymania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego w trybie określonym

w art. 15. Art. 15 ustawy o policji określa uprawnienia policji m.in. prawo do zatrzymywania osób i przeprowadzenia czynności tj. min. pobranie wydzielin, fotografowanie, przeszukanie (łącznie z procedurą opisaną w kpk),

- **art. 15 aa** 1. Policjant ma prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zwany dalej „nakazem”, lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zwany dalej „zakazem”.

- **art. 15ab**. 1. Policjant wydaje nakaz lub zakaz:

1) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub

2) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie, w szczególności zgłoszenia przez: a) osobę dotkniętą przemocą w rodzinie lub b) kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

❖ **Kodeks postępowania karnego**

- **Art. 244 kpk § 1a**. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi. § 1b. Policja zatrzymuje osobę podejrzaną, jeśli przestępstwo, o którym mowa w § 1a, zostało popełnione przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu, a zachodzi obawa, że ponownie popełni ona przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby wspólnie zamieszkującej, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.

❖ **Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych**

Art. 96 osoby zwolnione od kosztów sądowych 1. Nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych: 15) osoba dotknięta przemocą w rodzinie w sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

II. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Białe Błota

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Białe Błota została opracowana na podstawie danych statystycznych zebranych przez Zespół Interdyscyplinarny, którego obsługą administracyjno – techniczną zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach.

Tabela nr 1: Ilość prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny

rok	2016	2017	2018	2019
ilość	45	46	44	39

Powyższe dane wskazują, iż w latach 2016, 2017 i 2018 liczba procedur „Niebieskie karty” utrzymywała się na porównywalnym poziomie w roku 2019 odnotowano spadek wszczynanych procedur.

Tabela nr 2: Ilość zamkniętych procedur „Niebieskie Karty”

rok	2016	2017	2018	2019
ilość	44	43	44	44

Różnica w ilości prowadzonych, a zamkniętych procedur w roku 2019 wynika z faktu, iż w danym roku zamykane są karty z lat poprzednich.

Tabela nr 3: Powody zamknięcia procedury „Niebieskie Karty”

Norma prawna	2016	2017	2018	2019
§ 18.1.1	31	36	27	32
§ 18.1.2	13	7	17	14

Jak wynika z powyższej tabeli zdecydowana większość procedur „Niebieskie Karty” zamykana jest zgodnie z §18.1.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” tj. *ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.*

Procedury zakańczane zgodnie z §18.1.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” tj. *rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań*. Stwierdzano konflikt lub sytuację gdzie wskazano jako osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc osobę małoletnią.

Tabela nr 4: Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”

wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Policja	30	48	32	27
Placówki Oświatowe	6	2	4	0
Ochrona Zdrowia	0	0	1	0
GKRPA	1	2	2	0
Pomoc Społeczna	9	4	7	9

Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „Niebieska Karta” może zostać założona przez Policję, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pracowników Ochrony Zdrowia oraz przez Pracowników Oświaty.

Z powyższych danych wynika, że od kilku lat w Gminie Białe Błota największą ilość Niebieskich Kart zakłada Policja i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Na przełomie lat 2016 – 2019 pojedyncze przypadki zostały zgłoszone przez ochronę zdrowia i placówki oświatowe.

W roku 2019 Zespół w Białych Błotach otrzymał 3 procedury z innych Zespołów Interdyscyplinarnych oraz przekazał 1 procedurę do niezależnego Zespołu. Procedura ta dotyczyła członka grupy roboczej z terenu Gminy Białe Błota.

Tabela nr 5: Osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie

wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
mężczyzna	4	2	3	3
dziecko	9	5	8	13
kobieta	36	38	38	29

Z powyższej tabeli wynika, iż najczęstszymi osobami doświadczającymi przemocy są kobiety: w roku 2016 (36 kobiet), 2017 (38 kobiet), 2018 (38 kobiet), 2019 (29 kobiet). Niepokojące jest to, iż w 2016 roku i w 2018 roku znacząca była liczba stosowania przemocy wobec dzieci, które stały się bezpośrednimi ofiarami przemocy w rodzinie. W 2019 roku w Gminie Białe Błota odnotowano (13) przypadków stosowania przemocy wobec małoletnich dzieci. Odnosząc się do lat poprzednich w roku 2016 odnotowano (9) przypadków przemocy wobec dzieci, w roku 2017 (5) przypadków, a w roku 2018 (8) przypadków.

W porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego tj. lat 2012 – 2015 gdzie odnotowywano pojedyncze przypadki stosowania przemocy w stosunku do mężczyzn w bieżącym okresie sprawozdawczym przypadków jest więcej. Do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2016 zgłoszono (4) przypadki, w 2017 r. (2) przypadki, w roku 2018 i w roku 2019 po (3) przypadki.

Dane liczbowe obrazują, że zwiększyła się odwaga mężczyzn zgłaszających się po pomoc w sytuacji kiedy łamią stereotypy i to oni stają się ofiarami przemocy. Mężczyźni będący ofiarami przemocy często milczą. Wstyd, zażenowanie i strach przed wysmianiem to główne przyczyny nie szukania pomocy. Stereotypowo - jak mężczyzna silny, dobrze zbudowany może stać się ofiarą przemocy ze strony kobiety, tej słabszej i wątłej istoty. Z badań wynika, że kobiety częściej stosują przemoc psychiczną. Są silniejsze w manipulacji, wywieraniu perswazji i presji. Słowa jakich używają potrafią doprowadzić do zniszczenia i zagłady silnego z pozoru i dobrze zbudowanego mężczyznę. Po mimo siły ulega on i poddaje się terrorowi ze strony żony czy partnerki. Najbardziej bolesne jest dla mężczyzny - ojca strach przed utratą kontaktu z dzieckiem. Ten argument trzyma ich z dala od sądów i Policji, a tym samym od szukania pomocy. Prawdą jest też, że kobiety „sprawczynie” otrzymują niskie kary i są łagodniej traktowane niż mężczyźni. Ten fakt, także zniechęca do szukania sprawiedliwości.

Tabela nr 6: Osoby wobec, których istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc

wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
kobieta	5	9	4	5
mężczyzna	39	39	41	33
dziecko	0	0	0	2

Z danych statystycznych wynika, iż dominującą osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie jest mężczyzna. W 2016 roku odnotowano (39) przypadków, w roku 2017 (39), w roku 2018 (41) natomiast w roku 2019 (33) przypadki.

W roku sprawozdawczym zaobserwowano wzrost do poprzednich lat. W latach 2012 – 2015 odnotowywano pojedyncze przypadki stosowania przemocy przez kobiety tak w latach 2016 – 2019 liczby te wzrosły. 2016 r. (5) przypadków, 2017 r. (9 przypadków), 2018 r. (4) przypadki, 2019 r. (5) przypadki.

Tabela nr 7: Formy przemocy w rodzinie

wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
seksualna	2	8	5	1
zaniedbanie	13	11	6	7
ekonomiczna	2	2	2	0
psychiczna	46	46	44	34
fizyczna	27	43	36	31
inny rodzaj zachowań	43	25	28	20

W okresie sprawozdawczym najczęstszymi formami przemocy występującymi w rodzinach jest przemoc fizyczna i psychiczna. W latach 2016 odnotowano (46) przypadków przemocy psychicznej i (27) przypadków przemocy fizycznej, w roku 2017 odnotowano (46) przypadków przemocy psychicznej i (43) przypadki przemocy fizycznej, natomiast w roku 2018 zgłoszono (44) przypadków przemocy psychicznej i (36) przypadki przemocy fizycznej. W formularzu „Niebieskiej Karty – A” w 2018 roku wskazano (34) przypadków przemocy psychicznej i (31) przypadki przemocy fizycznej.

W roku 2016 i w roku 2017 odnotowano znaczącą liczbę zaniedbań (13) i (11) przypadków. Sytuacje te dotyczą bezpośrednio dzieci lub osób starszych i niepełnosprawnych.

Przemoc seksualna została wskazana w 2016 roku w (2) przypadkach w roku 2017 (8) przypadków, w roku 2018 (5) przypadków natomiast w roku 2019 odnotowano (1) przypadek.

Fakt, że małżonkowie pozostają w związku małżeńskim nie wyklucza przestępstwa zgwałcenia z uwagi na to, że każdy małżonek ma prawo do decydowania o współżyciu. Zgwałcenie może być jednak przyczyną powodującą rozkład pożycia. Często nie jest znana faktyczna skala zjawiska, gdyż niewiele ofiar decyduje się na ujawnienie doznanej krzywdy. Gwałt małżeński to seksualna napaść popełniona wbrew woli kobiety przez jej męża lub partnera. Do przestępstwa dochodzi, gdy sprawca za pomocą siły fizycznej lub groźby jej zastosowania, wymusza zgodę na współżycie seksualne. Sytuacja taka jest dla kobiety niezwykle trudna, gdyż ze swoim oprawcą dzieli ona życie, dom i dzieci. W związku z tym

wiele pań zgadza się na seks z obawy o swoje bezpieczeństwo. Uprawianie seksu z kobietą, która nie wyraża woli i chęci do tego jest karalne. Zgodnie z prawem zgoda na współżycie musi być obustronna.

W latach 2016 - 2019 odnotowano pojedyncze przypadki przemocy ekonomicznej. W chwili zaistnienia takiej sytuacji niezwłocznie została przyznana pomoc finansowa z tut. Ośrodka.

Przemoc wobec dzieci stała się jednym z najpoważniejszych problemów w Gminie Białe Błota co pokazują dane statystyczne z tabeli nr 5. Najczęściej dochodzi do zaniedbania emocjonalnego lub psychicznego wobec dzieci, a w nielicznych, przypadkach doszło do przemocy fizycznej.

Formy pn. „Inny rodzaj zachowań” W latach 2016 odnotowano (43) przypadki, 2017 (25) przypadki 2018 (28) przypadki i w 2019 (20). W katalog takich form przemocy wpisuje się tj. niszczenie/uszkodzenie mienia, zabór/przywłaszczenie mienia, groźba karalna/znieważenie, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz niezaleconych przez lekarza leków oraz inne działania na szkodę najbliższych.

Tabela nr 8: Czynniki determinujące przemoc w rodzinie

wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
środki odurzające	6	3	3	5
zaburzenia psychiczne	10	13	18	18
bezrobocie	10	6	10	5
problemy ekonomiczne	5	10	12	9
migracja jednego członka rodziny	3	0	0	0
inne problemy	17	11	20	17
alkohol	32	34	30	27

Jak obrazują dane statystyczne w sprawach, które trafiły do Zespołu Interdyscyplinarnego największym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie nadal jest alkohol - w 2016 roku zgłoszono (32) przypadki, 2017 roku odnotowano (34) przypadki, w 2018 roku takich zgłoszeń odnotowano (30), a w 2019 było (27) przypadków. Kolejnymi czynnikami determinującymi przemoc w rodzinie są: problemy ekonomiczne 2016 (5) przypadki, 2017 (10) przypadków, 2018 (12) przypadki i w 2019 (9). Czynnikiem jakim jest bezrobocie bądź utrata pracy odnotowano w roku 2016 (10) przypadków, w roku 2017 (6) przypadki, w 2018 (10) przypadków, za w 2019 (5) przypadki, zaburzenia psychiczne 2016 (10) przypadki, 2017

(13) przypadki, w 2018 i 2019 po (18) przypadków. Osoba zażywająca bądź pod wpływem środków odurzających może być również niebezpieczna jak po zażyciu alkoholu w 2016 roku zgłoszono (6) przypadki, w 2017 i w 2018 roku odnotowano po (3) przypadki, a w 2019 było (5) przypadków.

Szeroko rozumianym czynnikiem jest „inny rodzaj zachowań” wskazywany w części A procedury „Niebieskie Karty”. Poprzez ten czynnik rozumiemy awantury, kłótnie, zachowania złośliwe oraz pozostawianie osoby niepełnosprawnej lub starszej bez opieki. W roku 2016 odnotowano (17) przypadków, w roku 2017 (11) przypadki, w 2018 roku (20) przypadki i w roku 2019 (17).

Tabela nr 9: Ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego

rok	2016	2017	2018	2019
ilość posiedzeń	5	5	6	5

Tabela nr 10: Ilość posiedzeń Grup Roboczych

rok	2016	2017	2018	2019
ilość posiedzeń	162	182	140	100

Tabela nr 11: Ilość konsultacji psychologicznych w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej – Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego

rok	2016	2017	2018	2019
ilość konsultacji	53	29	18	55

Tabela nr 12: Ilość osób, które rozpoczęły terapię leczenia uzależnienia

rok	2016	2017	2018	2019
ilość osób	35	41	16	69

Tabela nr 13: Ilość mężczyzn, którzy podjęli i ukończyli program Korekcyjno-Edukacyjny dla sprawców przemocy.

wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
osoby zmotywowane	13	10	9	8
osoby, które ukończyły	9	6	0	0

Od roku 2018 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy nie realizuje Programu Korekcyjno -Edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Problemem wg Centrum jest brak chętnych. Z terenu Gminy Białe Błota co roku przesyłane są deklaracje osób zmotywowanych do udziału w programie.

Tabela nr 14: Ilość wniosków skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zobowiązujących do poddania się leczenie odwykowego

rok	2016	2017	2018	2019
ilość wniosków	22	20	11	18

Tabela nr 15: Ilość wydanych przez Prokuraturę i Sądy postanowień o nakazie opuszczenia lokalu.

wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Prokuratura	5	13	4	3
SR Wydział Karny	0	3	0	0
S R Wydz. Rodzinny Cywilny	2	3	0	2
Eksmisja z domu rodzinnego	2	0	0	0
Zakaz zbliżania wydane przez Sąd Wydział Karny	0	0	2	0

Powyższe dane wskazują na to, iż znacznie zmniejszyła się ilość wydawanych postanowień przez Prokuraturę o nakazie opuszczenia lokalu jako środek zapobiegawczy w związku z prowadzonym postępowaniem z art. 207§1kk. W 2016 roku (5) osób, w 2017 roku (13) osób, w 2018 roku (4) osoby i w roku 2019 (3) osoby otrzymało środki zapobiegawcze przez prokuraturę. W roku 2018 po raz pierwszy zapadł wyrok skazujący za stosowanie przemocy w rodzinie, w którym również Sąd nakazał zakaz zbliżania.

Wchodząca w życie w dniu 30 listopada 2020 r. ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 956) wprowadziła zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Kodeksie postępowania cywilnego, dotyczące postępowania zobowiązującego sprawcę przemocy do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z ofiarą przemocy. Kluczową zmianą w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218), jest zmiana brzmienia przepisu art. 11a. Po wejściu w życie nowelizacji

w dniu 30 listopada 2020 r. otrzymuje on brzmienie, zgodnie z którym, jeżeli członek rodziny wspólnie zajmujący mieszkanie swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta tą przemocą może żądać, aby sąd, właściwy według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.) o postępowaniu nieprocesowym, zobowiązał go do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (art. 11a ust. 1 ww. ustawy).

Tabela nr 16: Ilość zawiadomień z art. 207 § 1 kk do Prokuratury/Policję złożonych przez Zespół Interdyscyplinarny lub osobę doświadczającą przemocy

wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Zespół Interdyscyplinarny	8	5	7	4
Osoba doświadczająca przemocy	11	17	7	6

Tabela nr 17: Ilość złożonych zawiadomień do Sądu Wydział Rodzinny o sytuacji małoletnich dzieci

rok	2016	2017	2018	2019
liczba zawiadomień	14	9	13	17

Zawiadomienie o sytuacji małoletnich dzieci jest kierowane w większości przypadków jeżeli w rodzinie są małoletnie dzieci. Rodzina, w której dochodzi do przemocy, nawet w sytuacji, gdy dziecko bezpośrednio jej nie doznaje, nie stwarza korzystnych warunków życia dla dziecka. Stąd przyjmujemy, że w takich rodzinach dziecko jest krzywdzone i również traktujemy je jako doznające przemocy. Przemoc wobec rodzica jest formą przemocy wobec dziecka. Dzieci, będące świadkami przemocy domowej, przeżywające i obserwujące, jak ich ojciec, ojczym lub partner matki bije i znęca się nad nią, są zawsze także ofiarami przemocy psychicznej. Więc nawet jeśli przemoc domowa nie jest bezpośrednią przemocą wobec dzieci, to dzieciom zawsze szkodzi przemoc wobec matki. Akty przemocy, których kobiety te doświadczają od swoich partnerów, przeważnie albo dokonują się bezpośrednio na oczach dziecka albo są przez dziecko słyszane. Do tego dochodzi jeszcze fakt, że znęcanie się partnera nad kobietą często tak ją obciąża, że nie jest ona w stanie zapewnić swoim dzieciom właściwej opieki i ochrony. A długotrwałe

znoszenie przemocy uniemożliwia wielu kobietom podjęcie jakichkolwiek kroków, aby chronić dzieci. Przez to przemoc domowa zagraża i szkodzi nie tylko życiu kobiet, ale także dobru dzieci. Wzrastanie w atmosferze przemocy fizycznej i psychicznej może mieć dla dziecka poważne konsekwencje. Dzieci - nawet małe - widząc przemoc ojca, ojczyrna czy też partnera wobec matki i jej bezsilność, czują się bardzo bezbronni i pozostawieni samym sobie, a jednocześnie częściowo odpowiedzialni za to, co się dzieje. Niejednokrotnie wydaje im się, że same są winne tej agresji. Bywa też, że próbują interweniować i bronić matki, same stając się przy tym obiektem przemocy. Sytuacja taka powodować może u dzieci ogromne problemy i zaburzenia behawioralne: symptomy psychosomatyczne i zaburzenia psychiczne, takie jak niskie poczucie własnej wartości, niepokój, problemy ze snem, trudności w szkole, lękliwość i agresję, aż po myśli samobójcze.

III. Cel główny i cele szczegółowe programu

Cel główny:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i większa skuteczność ochrony osób doświadczających przemocy w gminie Białe Błota

Cele szczegółowe:

- ❖ Ujednolicenie działań podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- ❖ Zmiana świadomości środowiska lokalnego i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- ❖ Zwiększenie bezpieczeństwa i zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy.
- ❖ Zmiana zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie.
- ❖ Podniesienie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Adresaci Programu:

- ❖ Mieszkańcy Gminy Białe Błota w szczególności:
  - osoby dotknięte zjawiskiem przemocy w rodzinie,
  - rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
  - osoby stosujące przemoc w rodzinie,
  - świadkowie przemocy.

Cel szczegółowy nr 1

❖ Ujednolicenie działań podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Kontynuacja działalności funkcjonującego od 2011 roku Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Białe Błota.				
l.p.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy i wdrażanie procedur, celem zatrzymania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Komisariat Policji - Placówki Oświatowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Ochrona Zdrowia - Zespół Interdyscyplinarny 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” - liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - liczba zamkniętych procedur „Niebieskie Karty” 	2021-2025
2.	Kierowanie osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc do specjalistów.	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Komisariat Policji - Placówki Oświatowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Ochrona Zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość osób, które podjęły konsultację lub terapię - ilość osób, które ukończyły Program Korekcyjno – Edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie - ilość wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 	2021-2025
3.	Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość przekazanych informatorów - strona internetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej 	2021-2025
4.	Wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych. I społecznych pracujących i zajmujących się problematyka przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Komisariat Policji - Oświata - GKRPA - Ochrona Zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość posiedzeń grup roboczych - ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego 	2021-2025

5.	Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Białe Błota	- Zespół Interdyscyplinarny	- co roczne sprawozdanie do Wójta gminy Białe Błota składane przez Zespół Interdyscyplinarny z działań Zespołu i realizacji Gminnego Programu	2021-2025
----	---	-----------------------------	---	-----------

Cel szczegółowy nr 2

❖ Zmiana świadomości środowiska lokalnego i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie

l.p.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Organizowanie happeningów i kampanii społecznych w gminie Białe Błota	- Zespół Interdyscyplinarny - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Gminy Białe Błota - GKRPA - Placówki Oświatowe - Policja - Ochrona Zdrowia - Organizacje pozarządowe	- ilość zorganizowanych kampanii społecznych - ilość happeningów	2021-2025
2.	Opracowanie i dystrybuowanie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym. (ulotki, informatory)	- Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - Ochrona Zdrowia - Policja - GKRPA - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - PCPR	Ilość utworzonych ulotek Ilość utworzonych informatorów	2021-2025
3.	Publikowanie na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach informacji związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, informacji o realizowanych programach, wydarzeniach w gminie w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	- Zespół Interdyscyplinarny - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Ilość zamieszczonych informacji	2021-2025

4.	Zajęcia profilaktyczno – edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - Świetlica Socjoterapeutyczna i Ośrodki Wsparcia i Integracji - Organizacje pozarządowe 	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach Liczba placówek realizujących zajęcia profilaktyczno - edukacyjne	2021-2025
5.	Zajęcia dla rodziców i opiekunów dzieci, celem podwyższenia kompetencji opiekuńczo - wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - Świetlica Socjoterapeutyczna i Ośrodki Wsparcia i Integracji - Organizacje pozarządowe 	Liczba rodziców i opiekunów biorących udział w zajęciach Liczba placówek realizujących zajęcia	2021-2025

Cel szczegółowy nr 3

❖ Zwiększenie bezpieczeństwa i zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy

I.p.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Podjęcie działań interwencyjnych w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Policja - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - Sąd - Prokuratura 	Liczba interwencji w środowiskach w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia Liczba instytucji podejmujących interwencje	2021-2025
2.	Udzielanie schronienia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Placówki świadczące pomoc w formie schronienia 	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie korzystających z pomocy w formie schronienia	2021-2025
3.	Udzielanie pomocy socjalnej, medycznej w sytuacji przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Placówki Ochrony Zdrowia 	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie korzystająca tych form pomocy	2021-2025
4.	Wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”, realizowanie planu pomocy, prowadzenie monitoringu w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - Ochrona Zdrowia - Policja - GKRPA - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 	Liczba Niebieskich Kart, liczba powołanych grup roboczych, liczba wejść w środowiska objęte procedurą „Niebieskie Karty”	2021-2025
5.	Prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny 	Liczba osób biorących udział w zajęciach, podniesienie samooceny osób doświadczających przemocy, nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.	2021-2025

6.	Kontynuowanie działalności specjalistycznej Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS w Białych Błotach.	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Ilość konsultacji, Liczba osób doświadczających przemocy korzystających z Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach	2021-2025
----	--	------------------------------------	---	-----------

Cel szczegółowy nr 4

❖ Zmiana zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie

l.p.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Opracowanie ulotki, informatora dla osoby stosującej przemoc w rodzinie	- Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - Ochrona Zdrowia - Policja - GKRPA - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Ilość instytucji pracujących nad opracowaniem ulotki, ilość przekazanych informatorów, ulotek osobom stosującym przemoc	2021-2025
2.	Udział w Programach Korekcyjno – Edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy - Inne organizacje	- ilość zmotywowanych osób do udziału w programie - ilość osób, które ukończyły oddziaływania korekcyjno – edukacyjne, zmiana postaw i zachowania u osób stosujących przemoc w rodzinie	2021-2025
3.	Kontynuowanie działalności specjalistycznej Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS w Białych Błotach	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Ilość konsultacji, Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie korzystających z Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach	2021-2025
4.	Podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	- Zespół interdyscyplinarny - Policja - Prokuratura - Kuratorzy	Ilość wydanych postanowień prokuratury z zastosowaniem nakazu opuszczenie lokalu, zakazu zbliżania, ilość złożonych zawiadomień z art. 207§1kk, ilość wystosowanych zawiadomień z art. 207§1kk	2021-2025

			przez Zespół Interdyscyplinarny, ilość złożonych przez kuratorów wniosków o zarządzenie kary pozbawiania wolność, ilość osób osadzonych	
--	--	--	---	--

Cel szczegółowy nr 5

❖ Podniesienie kompetencji osób zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie

l.p.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Cykliczne szkolenia dla kadry pracującej w obszarze przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - Ochrona Zdrowia - Policja - GKRPA - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba przeszkolonych osób, liczba szkoleń, poprawa jakości świadczonych usług	2021-2025
2.	Stworzenie przez instytucje pracujące w obszarze przemocy w rodzinie algorytmów postępowania w sytuacjach zagrażających życiu, zdrowiu osób dorosłych i dzieci.	Zespół Interdyscyplinarny - Placówki Oświatowe - Ochrona Zdrowia - Policja - GKRPA - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Sąd - Prokuratura	Liczba stworzonych algorytmów postępowania w sytuacji przemocy	2021-2025
3.	Wprowadzenie superwizji dla Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	- Organizacje pozarządowe - Superwizor - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Ilość przeprowadzonych superwizji	2021-2025

IV. Prognozowanie efekty

Cele określone w Programie wynikają z przeprowadzanej przez Zespół Interdyscyplinarny, każdego roku analizie i diagnozie potrzeb w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Białe Błota. Zakładamy, iż realizacja Programu przyczyni się do:

- Stworzenia lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zmiany postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie.
- Pogłębienia wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- Stworzenia przez instytucje pracujące w obszarze przemocy w rodzinie algorytmów postępowania w sytuacjach zagrażających życiu, zdrowiu osób dorosłych i dzieci.
- Systematycznej edukacji środowiska lokalnego na temat przemocy poprzez: ulotki, informatory, plakaty, kampanie społeczne, happeningi.
- Zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Białe Błota

Źródła Finansowania

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota na lata 2021 – 2025 są środki własne Gminy, środki z budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację Programu. Może być również finansowany z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

Monitoring i ewaluacja

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota na lata 2021 – 2025 będzie zarządzany przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Program monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota. Monitorowanie Programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość, która będzie dotyczyć danych uzyskanych na koniec każdego roku z realizacji Programu i działań Zespołu Interdyscyplinarnego. Roczne sprawozdanie będzie przedstawione Wójtowi Gminy Białe Błota oraz Radzie Gminy Białe Błota. Ewaluację Programu prowadzić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach przy współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

V. Zakończenie

Przemoc w rodzinie jest głównym problemem nie przestrzegania praw człowieka. Zasięg tego zjawiska jest znacznie większy, niż odnotowują to przeprowadzane badania oraz przedstawiane statystyki. Trudno jest jednoznacznie sprawdzić kto i jak często jest ofiarą przemocy z uwagi na fakt poczucia wstydu u ofiar. Problem zostaje często w czterech ścianach. W sytuacji kiedy osobą, która stosuje przemoc jest osobą najbliższą nie reagujemy w sposób naturalny i odpowiednio na zagrożenie. Najczęstszymi powodami, które prowadzą do aktów przemocy w rodzinach jest nadużywanie alkoholu, nie wypełnianie obowiązków domowych, trudności wychowawcze, złe stosunki małżeńskie oraz coraz częściej choroby natury psychicznej. Zdarza się, że z pozoru błaha awantura przeradza się w poważny dramat i prowadzi do stosowania przemocy. Nadal wiele osób doznających przemocy zaprzecza aby ten problem dotykał ich rodziny. Osoby te same umniejszają problemowi, tłumaczą sprawcę. Wynika to z wielu aspektów np. wstydu, bezradności, nieufności, obawy o własne zdrowie i życie. Nie posiadają gotowości do zmiany. Rodzina jest podstawową jednostką społeczną, w której dziecko rozwija się. W przyszłości to dziecko stanie się dorosłym, założy własną rodzinę i istnieje duże prawdopodobieństwo, iż będzie powieliło wyuczone role, stosowało nieodpowiednie metody wychowawcze. Istnieje konieczność podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Białe Błota pozwoli na pobudzenie do aktywności instytucji, które działają w obszarze pomocy społecznej oraz instytucji działających na rzecz osób pokrzywdzonych przemocą. Wierzimy, iż mimo skali zjawiska codzienne zaangażowanie podmiotów działających na rzecz osób i rodzin pozwoli na osiągnięcie celów zawartych w Programie.

Przeprowadzenie badań statystycznych oraz opracowanie merytoryczne wykonał zespół w składzie:

Magdalena Wojciechowska – starszy pracownik socjalny, Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego

Joanna Tajl – starszy pracownik socjalny, Z-ca Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 6 ust. 1 i ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r., poz. 218 i poz. 956) realizacja zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy. Do najważniejszych zadań gminy wynikających z treści ustawy należy: opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie; zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Realizacja powyższych zadań w Gminie Białe Błota odbywała się dotychczas w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota na lata 2016-2020, który przyjęty został Uchwałą Nr RGK.0007.65.2016 Rady Gminy Białe Błota z dnia 28 czerwca 2016 r. W związku z tym, iż upłynął okres realizacji zadań określonych w programie niezbędne jest przyjęcie do realizacji nowego programu, którego głównym celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych, bądź uwikłanych w zjawisko przemocy. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota na lata 2021-2025" jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota
Jacek Grzywacz